

«ТАСДИҚ МЕКУНАМ»

**Директори Маркази миллии
қонунгузории назди Президенти
Ҷумҳурии Тоҷикистон, номзоди
илмҳои ҳуқуқшиносӣ, дотсент**

Саидзода И.Ҳ.

«24» ноябри соли 2025

ХУЛОСАИ

**МАРКАЗИ МИЛЛИИ ҚОНУНГУЗОРИИ НАЗДИ ПРЕЗИДЕНТИ
ҶУМҲУРИИ ТОҶИКИСТОН**

Диссертатсияи Матроби Матроби Хурамович дар мавзӯи «Мониторинги қонунгузорӣ дар Ҷумҳурии Тоҷикистон: таҳқиқоти назариявӣ-ҳуқуқӣ» аз рӯи ихтисоси 5.5.1 - Назария ва таърихи ҳуқуқ ва давлат; таърихи таълим дар бораи ҳуқуқ ва давлат (илмҳои ҳуқуқшиносӣ) дар Маркази миллии қонунгузории назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон иҷро карда шудааст.

Матроби Матроби Хурамович зимни омода намудани диссертатсия унвонҷӯи Маркази миллии қонунгузории назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон ба ҳисоб мерафт.

Матроби Матроби Хурамович соли 2006 ба шӯъбаи рӯзонаи факултети ҳуқуқшиносии Донишгоҳи миллии Тоҷикистон дохил шуда, онро соли 2011 аз рӯи ихтисоси ҳуқуқшинос-омӯзгор хатм намудааст.

Номбурда бо фармоиши директори Маркази миллии қонунгузории назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 8 феввали соли 2023 ба ҳайси унвонҷӯи Маркази миллии қонунгузории назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон қабул карда шудааст.

Мавзӯи рисолаи номзодии Матроби М.Ҳ., санаи 17 феввали 2023 сол, таҳти №1 зери роҳбарии доктори илмҳои ҳуқуқшиносӣ, профессор Зоир Ҷурахон Маҷид дар мавзӯи «Мониторинги қонунгузорӣ дар Ҷумҳурии Тоҷикистон: таҳқиқоти назариявӣ-ҳуқуқӣ» дар Маркази миллии қонунгузории назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон тасдиқ гардид.

Имтиҳонҳои минимуми номзодӣ дар вақти муқарраршуда аз ҷониби унвонҷӯ супорида шуда, шаҳодатнома дар бораи супоридани имтиҳонҳои минимуми номзодӣ аз 20 майи соли 2025 аз ҷониби Академияи миллии илмҳои Тоҷикистон дода шудааст.

Диссертатсия дар чаласаи Маркази миллии қонунгузории назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон 24 ноябр соли 2025, №4 муҳокима гардидааст.

Ба диссертатсия аз ҷониби муқарризон баҳои мусбат дода шуда, пас аз ислоҳи камбудӣҳо ба зинаи навбатии ҳимоя тавсия карда шудааст.

Дар натиҷаи муҳокимаи диссертатсия аз ҷониби Маркази миллии қонунгузории назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон ҳулосаи зерин қабул гардид:

1. Мутобиқати ихтисос ва номи мавзӯ ба шиносномаи ихтисос ва муҳтавои диссертатсия. Диссертатсияи Матроби Матроб Хурамович дар мавзӯи «Мониторинги қонунгузорӣ дар Ҷумҳурии Тоҷикистон: таҳқиқоти назариявӣ-ҳуқуқӣ» ба шиносномаи ихтисос ва муҳтавои он пурра мутобиқат мекунад.

2. Алоқамандии мавзӯи диссертатсия ба самтҳои афзалиятноки рушди илм, техника ва технология дар ҷумҳурӣ. Таҳқиқоти диссертатсионии мазкур дар доираи лоиҳаи илмӣ Маркази миллии қонунгузорӣ «Проблемаҳои тақмили қонунгузории Ҷумҳурии Тоҷикистон барои солҳои 2021-2025» иҷро карда шудааст. Ҳамчунин, таҳқиқоти мазкур ба бандҳои 8 ва 79-и «Консепсияи сиёсати ҳуқуқии Ҷумҳурии Тоҷикистон барои солҳои 2018-2028», ки бо Фармони Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 6-уми феввали соли 2018 тасдиқ шудааст, мутобиқ мебошад.

3. Мутобиқати теъдод ва мазмунӣ интишороти натиҷаҳои илмӣ ба муҳтавои диссертатсия ва автореферати он. Диссертатсияи мазкур ба шиносномаи самти илмҳои ҳуқуқшиносӣ аз рӯи ихтисоси 5.5.1 – Назария ва таърихи ҳуқуқ ва давлат; таърихи таълим дар бораи ҳуқуқ ва давлат мутобиқат мекунад. Мавзӯи диссертатсия ба бандҳои 31, 33, 34 ва 35 Тартиби додани дараҷаҳои илмӣ, ки ба қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 30 июни соли 2021, №267 ва Дастурамал оид ба тартиби барасмиятдории диссертатсия ва автореферати диссертатсия, ки бо қарори Раёсати Комиссияи олии аттестатсионӣ назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 27 декабри соли 2024, № 493 тасдиқ шудааст аз рӯи ихтисоси 5.5.1 - Назария ва таърихи ҳуқуқ ва давлат; таърихи таълим дар бораи ҳуқуқ ва давлат мутобиқ мебошад.

4. Мавҷудияти санадҳои тасдиқкунандаи татбиқи натиҷаҳои илмӣ дар истеҳсолот ё имконияти татбиқ намудани онҳо. Маводи диссертатсия дар таълими назарияи ҳуқуқ ва давлат, ҳуқуқи конститусионӣ ва дигар соҳаҳои ҳуқуқ, ҳамчунин ба роҳ мондани курсҳои махсус дар факултаҳои ҳуқуқшиносии донишгоҳҳо ва анҷом додани корҳои илмӣ-таҳқиқотӣ зоҳир мегардад. Аҳаммияти амалии таҳқиқот дар он зоҳир мегардад, ки тавсияҳои

коркардшуда ба такмили фаъолияти ҳуқуқэҷодкунӣ ва қонунгузорӣ, тартиби таҳияи санадҳои меъёрии ҳуқуқӣ, самаранокии фаъолияти қонунэҷодкунии мақомоти ваколатдор бо истифодаи аз мониторинги қонунгузорӣ равона карда шудааст.

5. Саҳми докталаб дар иҷрои таҳқиқоти диссертатсионӣ. Саҳми шахсии муаллифи диссертатсия ба сатҳи нафгонии илмӣ таҳқиқоти диссертатсия, нуқтаҳои илмӣ, ки ба ҳимоя пешниҳод мешаванд, мақолаҳои илмӣ, маърузаҳо дар конференсияҳои илмӣ-назариявии ҷумҳуриявӣ ва байналмилалӣ оид ба мониторинги қонунгузорӣ дар Ҷумҳурии Тоҷикистон асоснок карда мешавад. Ҳамзамон, таҳлилу масъалагузорӣ ва сабку услуби диссертатсия саҳми шахсии муаллифро нишон медиҳад. Дар натиҷаи таҳлилу омӯзиши ҳамаҷониба ва амиқи масъалаҳои интиҳобшуда, муаллиф хулосаҳои нав ва пешниҳодҳои мушаххасро манзур намудааст, ки барои рушди минбаъдаи илми назария ва таърихи ҳуқуқ ва давлат ва такмили қонунгузории амалкунанда аҳамияти назаррас доранд. Масалан:

1. Мониторинги ҳуқуқӣ ҳамчун фаъолияти алоҳидаи ҳуқуқӣ буда, бо мақсади пайгирӣ, баҳодиҳӣ ва арзёбии навъҳои гуногуни фаъолияти ҳуқуқӣ, аз ҷумла, фаъолияти ҳуқуқэҷодкуниву қонунгузорӣ, ҳуқуқтатбиқкуниву ҳуқуқҳифзкунӣ истифода мешавад. Ба маънои дигар, мониторинги ҳуқуқӣ навъи фаъолияти субъекти ваколатдорест, ки ба таҳлил ва баҳодиҳии раванди фаъолияти ҳуқуқэҷодкунӣ (таҳия ва қабули санадҳои меъёрии ҳуқуқӣ), фаъолияти ҳуқуқтатбиқкунӣ (риоя ва амалигардонии санадҳои меъёрии ҳуқуқӣ) ва дар маҷмӯъ, фаъолияти ҳуқуқӣ равона мегардад. Ба шаклҳои мониторинги ҳуқуқӣ дохил мешаванд: мониторинги қонунгузорӣ; мониторинги ҳуқуқтатбиқкунӣ; мониторинги ҳуқуқэҷодкунӣ; мониторинги фазои ҳуқуқӣ; мониторинги соҳаи ҳуқуқӣ; мониторинги низоми ҳуқуқӣ; мониторинги санадҳои меъёрии ҳуқуқӣ ва ғ. Моҳияти мониторинги ҳуқуқӣ ва қонунгузорӣ дар баланд бардоштани сатҳу сифати фаъолиятҳои ҳуқуқэҷодкуниву қонунгузорӣ, иттилоотонии ҳамаи ниҳодҳои ҷамъиятӣ ва шаҳрвандон вобаста ба қонунгузории мавҷуда, ҳамчунин баланд бардоштани шуур ва фарҳангии ҳуқуқии омма зоҳир мегардад.

2. Мониторинги қонунгузорӣ навъи мониторинги ҳуқуқӣ ва аз воситаҳои муосири техникаи ҳуқуқӣ мебошад. Мониторинги қонунгузорӣ дар муқоиса ба дигар намудҳо васеъ буда, ҳамаи фаъолиятҳои марбут ба пайгирӣ, арзёбӣ ва баҳодиҳии раванди эҷоди қонун, иттилоотонии ҷомеа аз вазъи қонунгузорӣ, сатҳи риоя ва татбиқи қонунҳоро фаро мегирад. Хусусиятҳои мониторинги қонунгузорӣ: фаъолияти бонизом ва мунтазами мақомоти давлатӣ оид арзёбӣ ва баҳодиҳии санадҳои меъёрии ҳуқуқӣ, пайгирии раванди қонунгузорӣ ва татбиқи қонунҳо; усули амалигардонии назорати

давлатӣ, ки коркарди воситаҳои самараноки пешгирӣ ва бартарафсозии мушкилоти қонунгузорӣ ва ташаккули низоми ҳулосаву тақлифхоро дар бар мегирад; воситаи ҷамъоварии иттилоот, таҳлил ва баҳодиҳии санадҳои қонунгузорӣ ва пешгӯии дурнамои рушди он мебошад; аз ҷониби субъектҳои гуногун амалӣ (мақомоти давлатӣ ва ҷамъиятӣ) мегардад; бо мақсади муайян кардани нуксонҳои ихтилофот дар қонунгузорӣ ва бартарафсозии онҳо корбурд мешавад. Тавассути мониторинги қонунгузорӣ тақрорёбии меъёрҳо дар санадҳои қонунгузорӣ баратараф, муҳолифати байни онҳо ва ҳолатҳои коллизсионӣ муайян карда мешавад. Дар натиҷа механизми танзими меъёрӣ-ҳуқуқӣ ва ҷаъолияти қонунгузорӣ тақмил ва рушди устувори низоми ҳуқуқӣ таъмин мегардад.

Ташаккули мониторинги қонунгузорӣ дар Ҷумҳурии Тоҷикистон ду марҳаларо дар бар мегирад: Дар марҳалаи якум – аз соли 2008 то соли 2017 дар заминаи Паёми Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи самтҳои асосии сиёсати дохилӣ ва хориҷии ҷумҳурӣ» ба Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон (аз соли 2008) мониторинги санадҳои меъёрии ҳуқуқӣ ҳамчун падидаи муносири ҳуқуқӣ ташаккул ёфт. Дар марҳалаи дуюм – аз соли 2017 то инҷониб дар ҷумҳурӣ Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи санадҳои меъёрии ҳуқуқӣ» (аз 30-юми майи соли 2017) қабул карда шуд, ки ба ташаккул ва рушди қонунгузории Ҷумҳурии Тоҷикистон ва баланд гардидани сифати қонунҳо равона гардид. Бахусус, дар қонуни мазкур муқаррароти алоҳида ба мониторинги татбиқи санадҳои меъёрии ҳуқуқӣ пешбинӣ шуд. Ҳамчунин, дар ин давра дар Паёми Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон, Пешвои миллат, муҳтарам Эмомалӣ Раҳмон «Дар бораи самтҳои асосии сиёсати дохилӣ ва хориҷии ҷумҳурӣ» аз 21 декабри соли 2021 ба дӯши Маҷлиси Олӣ ва дигар мақомоти ҳуқуқэҷодкунанда вазифаи таҳлили мунтазами қонунгузорӣ, аз ҷумла мониторинги амалишавии санадҳои қонунгузорӣ гузошта шуд. Ҳамзамон, дар бархе аз стратегия, консепсия ва барномаҳои мониторинги қонунгузорӣ ҳамчун падидаи муосир муқаррар гардид.

3. Самаранокӣ ва натиҷабахшии мониторинги қонунгузорӣ аз он вобастагӣ дорад, ки то кадом сатҳ механизми татбиқи он тақмилёфта мебошад. Дар чунин ҳолат, раванди марҳалаҳои амалисозӣ, субъекту объектҳои ин раванд, методология, тартиб ва дигар воситаҳои зарурӣ дар назар гирифта мешаванд. Марҳалаҳои асосии мониторинги қонунгузорӣ ҳамаи давраҳои пайдоиш, ташаккул ва татбиқи санади қонунгузориро фаро мегирад. Дар умум, мониторинги қонунгузорӣ метавонад дар марҳалаи ҷорӣ ва ҷаврӣ гузаронида шавад. Мониторинги ҷаврии қонунгузорӣ дар марҳалаи аввали таҳия ва қабули санади меъёрии ҳуқуқӣ ва мониторинги ҷорӣ

мунтазам вобаста ба соҳаи алоҳидаи қонунгузорӣ ё санадҳои алоҳидаи меъёрии ҳуқуқӣ ба роҳ монда мешавад. Марҳалаҳои асосии мониторинги қонунгузорӣ: а) муайян кардани субъект ва объекти мониторинги қонунгузорӣ; б) мушаххас намудани асосҳои ҳуқуқии мониторинги қонунгузорӣ; в) ба роҳ мондани корҳои ташкилӣ-ҳуқуқии мониторинги қонунгузорӣ (муайян кардани предмет, табодули ҳуҷҷатҳо, мактубҳо бо вазорату идораҳо); г) ҷамъоварӣ ва пешниҳоди натиҷаҳои мониторинги қонунгузорӣ ба мақомоти ваколатдор (ҷамъбасти кулли раванди мониторинг); д) интишори натиҷаҳои мониторинг дар рӯзномаҳову маҷаллаҳои таҳлилӣ (дар шакли мақолаҳои илмӣ).

4. Субъекти мониторинги қонунгузорӣ мақомоти ваколатдоре мебошад, ки дар асоси қонун вазифаҳо оид ба амалигардонии таҳлилу баҳодихии вазъи қонунгузорино амалӣ менамояд. Ба маънои васеъ, субъектҳо – мақомоти давлатӣ ва созмонҳои байналмилалию ҷамъиятӣ буда, ғайрияти таҳлилӣ, арзёбӣ ва пешгӯии қонунгузорино ба анҷом мерасонад. Мониторинги қонунгузорӣ аз ҷониби мақомоти давлатие гузаронида мешаванд, ки сиёсати ҳуқуқиро пеш мебарад ва субъектҳои асосии ҳуқуқэҷодкунӣ ба ҳисоб мераванд. Субъектҳои мониторинги қонунгузорӣ метавонанд: умумӣ (мақомоти давлатӣ ва ниҳодҳои ҷамъиятӣ), аз рӯйи сатҳ (мақомоти маҳаллӣ ва ҷумҳуриявӣ), махсус (сохторҳои махсус, ки бо мақсади гузаронидани мониторинги қонунгузорӣ таъсис дода мешаванд) бошанд. Вобаста ба принсипи конститутсионии тақсимои ҳокимият, субъектҳои мониторинги қонунгузорӣ мақомоти қонунгузор, иҷроия ва судӣ махсуб меёбанд. Дар баробари мақомоти давлатӣ, ба сифати субъектҳо метавонад иттиҳодияҳои ҷамъиятӣ, мақомоти ҳамоҳангсоз ва машваратӣ, институтҳои илмӣ-таҳқиқотӣ ва ғ. баромад намоёнд, ки онро мониторинги ҷамъиятӣ меноманд. Дар дигар давлатҳои хориҷӣ созмонҳои байналмилалӣ ва ниҳодҳои ҷомеаи шаҳрвандӣ низ субъекти мониторинги қонунгузорӣ мебошанд. Дар Ҷумҳурии Тоҷикистон ба субъектҳои мониторинги қонунгузорӣ, ки таҳлилҳои ҳаматарафаю мунтазамро мегузаронанд, мақомоти олии қонунгузорӣ (қумита ва комиссияҳои парламент), мақомоти ҳокимияти иҷроияи давлатӣ (Вазорати адлияи Ҷумҳурии Тоҷикистон, Маркази миллии қонунгузорӣ) ва мақомоти назоратӣ (мақомоти прокуратура) дохил мешаванд.

Теъдоди интишороти унвонҷӯ ба мазмуну муҳтавои илмӣ диссертатсия ва автореферати диссертатсия мутобиқат мекунад. Доир ба мавзӯи таҳқиқоти диссертатсионӣ унвонҷӯ 19 мақолаи илмӣ, аз ҷумла 6 адади онҳо дар маҷаллаҳои илмӣ тақризшавандаи Комиссияи олии аттестатсионии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон ва 13 мақола дар маҷаллаҳои дигар ба нашр расонидааст. Ҳамчунин, ҳаммуаллифи ду тафсири

қонун, як таҳлили қонунгузорӣ, як воситаи таълимӣ, мураббӣ, мутарҷим ва муаллифи зиёда аз сад мақолаҳои энсиклопедиву оммавӣ мебошад.

Соҳтори диссертатсияи Матробов Матроб Хурамович аз номгӯи ихтисораҳо, муқаддима, се боб, ҳашт зербоб, ҳулоса, тавсияҳо, рӯйхати адабиёт (маъхазҳо) ва феҳристи интишороти илмӣ довталаб иборат мебошад.

Нуктаҳо ва ҳулосаҳои диссертатсия бо далелҳои муътамад, адабиёти илмӣ, санадҳои меъёрии ҳуқуқӣ, захираҳои электронӣ ва маводҳои бойгонӣ асоснок карда шудаанд ва онҳо дорои аҳамияти илмӣ ва амалӣ мебошанд.

Мундариҷаи асосии таҳқиқ аз рӯи мавзӯи диссертатсия дар таълифоти зерини муаллиф инъикос ёфтааст.

I. Мақолаҳои, ки дар маҷаллаҳои тақризшаванда ва тавсиякардаи

Комиссияи олии аттестатсионии назди Президенти Ҷумҳурии

Тоҷикистон ба таъъ расидаанд:

1. Матробов, М.Х. Марказҳои илмӣ ва таҳлилий ҳамчун субъекти мониторинги қонунгузорӣ [Матн] / М.Х. Матробов // Қонунгузорӣ. – 2024. – № 4 (49). – С. 42-46. ISSN 2410-2903.

2. Матробов, М.Х. Мониторинги қонунгузорӣ ҳамчун шакли мониторинги ҳуқуқӣ: ҷанбаҳои назариявӣ ва амалӣ [Матн] / М.Х. Матробов // Қонунгузорӣ. – 2023. – № 1 (49). – С. 16-23. ISSN 2410-2903.

3. Зоир, Ҷ.М., Матробов М.Х. Субъектони мониторинги қонунгузорӣ [Матн] / Ҷ.М. Зоир, М.Х. Матробов // Осори Академияи ВКД Ҷумҳурии Тоҷикистон. – 2023. – № 4 (60). – С. 21-29. ISSN 2412-141X

4. Зоир Ҷ.М., Матробов М.Х. Талаботҳои асосии мониторинги қонунгузорӣ [Матн] / Ҷ.М. Зоир, М.Х. Матробов // Маҷаллаи академии ҳуқуқ. – 2023. – 4(48). – С. 84-88. ISSN2305-0535.

5. Матробов, М.Х. Ташаккул ва рушди таълимоти ҳуқуқӣ ҳамчун сарчашмаи ҳуқуқ дар таърихи давлатдорӣ тоҷикон [Матн] / М.Х. Матробов // Маҷаллаи академии ҳуқуқ. – 2022. – № 1 (41). – С. 178–181. ISSN2305-0535.

6. Матробов, М.Х. Таълимот ҳамчун сарчашмаи ҳуқуқ (масоили назариявӣ) [Матн] / М.Х. Матробов // Маҷаллаи академии ҳуқуқ. – 2021. – № 3 (38). – С. 81-84. ISSN2305-0535.

II. Мақолаҳои илмие, ки дар маҷмӯаҳо ва дигар нашрияҳои илмӣ-амалӣ ҷоп шудаанд:

7. Матробов, М.Х. Асосҳои ҳуқуқии мониторинги қонунгузорӣ дар Ҷумҳурии Тоҷикистон [Матн] / М.Х. Матробов // Паёмшиносӣ. – 2025. – №1(1). – С.139-153. ISSN 3105-8205.

8. Қосимов, А.Ф., Матробов М.Х. Маънидодкунии зухуроти давлатӣ-ҳуқуқӣ ва таълимоти маърифати давлату давлатдорӣ дар таҳқиқоти Зоир

Чурахон Маҷидзода [Матн] / А.Ф. Қосимов, М.Х. Матробиов // Масоили мубрами давлат, ҷомеа ва ҳуқуқ. – 2025. – №1(1). – С.60-70. ISSN 3105837X.

9. Матробиов, М.Х. Паёми Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон – асоси ислоҳот дар соҳаи маориф [Матн] / М.Х. Матробиов // Паёми Пешвои миллат: кутбнамои рушди миллии кишвар. Маҷмуаи мақолаҳои илмӣ ва оммавӣ дар партави Паёми Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон мухтарам Эмомалӣ Раҳмон аз 28 декабри соли 2024. Таҳти назари доктори илмҳои иқтисодӣ, профессор У.С. Асрорзода ва доктори илмҳои ҳуқуқшиносӣ, профессор Н.А. Қудратов. – Душанбе, 2025. – С. 187-190.

10. Матробиов, М.Х. Танзими байналмилалӣ-ҳуқуқии бешаҳрвандӣ ва таҳлили конунгузории Ҷумҳурии Тоҷикистон дар бораи ҳимояи ҳуқуқҳои шахсони бешаҳрванд [Матн] / М.Х. Матробиов // Масоили мубрами давлат, ҷомеа ва ҳуқуқи муосир. – 2024. – № 2 (2). – 63-69. ISSN 3105837X.

11. Матробиов М.Х. Принципиҳои сиёсати давлатӣ дар соҳаи инноватсия // Маҷмуаи мақолаҳои конференсияи ҷумҳуриявии илмӣ-амалӣ дар мавзӯи «Масъалаҳои мубрами танзими ҳуқуқии тиҷоратикунони натиҷаҳои фаъолияти илмию техникӣ ва паркҳои технологӣ: ҳолат, мушкилот ва дурнамо» (Бахшида ба 15-солагии таъсисёбии Маркази миллии конунгузории назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон ва «Соли маърифати ҳуқуқӣ» эълон гардидани соли 2024), (24 декабри соли 2024) // Зери таҳрири н.и.х., дотсент Саидзода И.Ҳ. – Д.: «Меҳроҷ-граф», 2024. – С. 84-89. ISBN 978-99985-976-4-2.

12. Матробиов, М.Х. Санадҳои байналмилалӣ оид ба муқовимат ба терроризму экстремизм [Матн] / М.Х. Матробиов // «Рушди конунгузории Ҷумҳурии Тоҷикистон дар самти муқовимат ба экстремизм ва терроризм: мушкилот ва дурнамо»: маърузҳои конференсияи ҷумҳуриявӣ (05 апрели соли 2024). – Душанбе: Меҳроҷ-Граф, 2023. – С. 107-116.

13. Матробиов, М.Х. Мониторинги ҳуқуқӣ ҳамчун шакли нави технологияи ҳуқуқӣ (масъалаҳои назариявӣ) [Матн] / М.Х. Матробиов // Ҳуқуқи инсон ва ҷаҳонишавӣ: маърузи V-умин конференсияи байналмилалӣ илмӣ-назариявӣ бахшида ба Рӯзи ҳуқуқи инсон // Зери назари умумии д.и.х., дотсент Ф.Р. Шарифзода. – Душанбе: Нашриёти ВКД Ҷумҳурии Тоҷикистон, 2023. – С. 148-152.

14. Тоҳиров, Ф.Т., Матробиов М.Х. Таълимоти ҳуқуқӣ ҳамчун сарчашмаи ҳуқуқ: моҳият ва тадбиқи он дар таърихи давлатдорӣ тоҷикон ва Тоҷикистони соҳибистиклол [Матн] / М.Х. Матробиов // Рушди илми ҳуқуқ дар 30 соли Истиқлолияти Ҷумҳурии Тоҷикистон (маърузи конференсияи ҷумҳуриявии илмӣ-назариявӣ бахшида ба 30-солагии Истиқлолияти Ҷумҳурии Тоҷикистон). – Душанбе, Шохин-С. 2022. – С. 258-269.

15. Матроров, М.Х., Одиназода Ш.Х., Исмоилӣ И., Абдуллоев Р. Инъикоси робитаҳои байналмилалӣи Ҷумҳурии Тоҷикистон ва баррасии мушкилоти глобалӣ дар Паёми Пешвои Милат ба Маҷлиси Олӣ [Матн] / М.Х. Матроров // Фаъолияти ҳуқуқэҷодкунӣ. – 2022. – № 2. – С. 219-222.

16. Матроров, М.Х. Ташаббусҳои ЮНЕСКО - Дафтари СММ оид ба илм, маориф ва фарҳанг дар самти ҳимояи забонҳои модарӣ [Матн] / М.Х. Матроров // Фаъолияти ҳуқуқэҷодкунӣ. – 2022. – № 2. – С. 215-219.

17. Матроров, М.Х. Ташаккули ҳукумати электронӣ дар мамлакатҳои хориҷӣ» [Матн] / М.Х. Матроров // Фаъолияти ҳуқуқэҷодкунӣ, 2022. – № 2. – С. 241-245.

18. Матроров, М.Х., Абдуллоев Р. «Ташаббусҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон дар арсаи байналмилалӣ оид ба масъалаҳои об» [Матн] / М.Х. Матроров // Паёми Филиали Донишгоҳи давлатии Москва ба номи М.В. Ломоносов дар шаҳри Душанбе. – 2022. – Т. 2. – №2 (24). – С. 91-97. ISSN 2709-6246.

19. Матроров, М.Х. Рушди заминаҳои ҳуқуқии муносибатҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон бо созмонҳои хайриявӣ хусусӣ дар даврони истиқлолият [Матн] / М.Х. Матроров // Ахбори Институти фалсафа, сиёсатшиносӣ ва ҳуқуқи ба номи А. Баҳоваддинови Академияи миллии илмҳои Тоҷикистон. – Д., 2017. – №1. – С. 139-141. ISSN 0235 - 0G5X

III. Тафсир, монография ва воситаҳои таълимӣ:

20. Таҳлили қонунгузориҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон оид ба ҳолатҳои ғавқулода [Матн] / Зери назари директори Маркази миллии қонунгузориҳои назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон, н.и.х., дотсент Саидзода И.Х. / Ҳайати муаллифон. Душанбе, 2025. – 121 с.

21. Тафсири Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи забони давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон»: нашри аввал [Матн] / Ҳайати муаллифон // Зери таҳрири Саидзода И.Х., директори Маркази миллии қонунгузориҳои назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон, н.и.х., дотсент. – Душанбе: Меҳроч-граф, 2024. – 96 с.

22. Маҳмадшозода, Ф.А., Матроров М.Х. Исмоилӣ И.И. Тафсири Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи истифода ва ҳимояи аломату номҳои Салиби Сурх ва Ҳилоли Аҳмар дар Ҷумҳурии Тоҷикистон» [Матн] / Ф.А. Маҳмадшозода, М.Х. Матроров, И.И. Исмоилӣ. – Душанбе: Меҳроч-граф, 2023. – 92 с.

[Text] / F.F. Shirinjonov, M.Kh. Matrobov. – Dushanbe, 2014. – 90 p.

Дар маҷмӯъ, натиҷаҳои таҳқиқоти диссертатсионии унвонҷӯ Матроров М.Х. аз ҷониби Маркази миллии қонунгузориҳои назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон таҳқиқоти анҷомёфта доништа шуда,

қарор карда шуд:

1. Диссертатсияи Матробов Матроб Хурамович дар мавзуи «Мониторинги қонунгузорӣ дар Ҷумҳурии Тоҷикистон: таҳқиқоти назариявӣ-ҳуқуқӣ» таҳқиқоти илмӣ ва назариявӣ ба ҳисоб рафта, ба талаботи пешбинигардидаи КОА-и назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон ҷавобгӯ мебошад.

2. Диссертатсияи Матробов Матроб Хурамович дар мавзуи «Мониторинги қонунгузорӣ дар Ҷумҳурии Тоҷикистон: таҳқиқоти назариявӣ-ҳуқуқӣ» барои дарёфти дараҷаи илмӣ номзади илмҳои ҳуқуқшиносӣ аз рӯйи ихтисоси 5.5.1 - Назария ва таърихи ҳуқуқ ва давлат; таърихи таълим дар борам ҳуқуқ ва давлат барои ҳимоя дар Шурои диссертатсионӣ 6D.КОА- 018-и назди Донишгоҳи миллии Тоҷикистон тавсия дода шавад.

Хулоса дар ҷаласаи Маркази миллии қонунгузори назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон санаи 24-уми ноябри соли 2025, № 4 қабул карда шуд.

Дар ҷаласа иштирок доштанд: ҳамагӣ 30 нафар. Натиҷаи овоздихӣ: «тарафдор» - 30 нафар, «зид» - нест, «бетараф» - нест.

Раис:

номзади илмҳои ҳуқуқшиносӣ, дотсент,
директори Маркази миллии қонунгузори
назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон

Саидзода И.Х.

Котиби ҷаласа:

Шеров Ш.З.

Имзои Саидзода И.Х. ва Шеров Ш.З.-ро
тасдиқ мекунам:

сардори баҳши кадрҳо ва коргузори
Маркази миллии қонунгузори
назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон
« 24 » 11 2025

Ҳолализода А.

Суроға: 734024, ш. Душанбе, кӯчаи академик А. Адҳамов, 13.

Телефон: + 992 227-45-50

Почтаи электронӣ: info@mmk.tj

Сомона: <https://mmk.tj/>